

Strategi for finansiel risikostyring, Aarhus Universitet

Godkendt af bestyrelsen den 24. juni 2024

1. Formål

Universitetets formål er at drive forskning og levere forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau samt at samarbejde med det omgivende samfund. Universitetets medarbejdere er den vigtigste ressource hertil, men også andre ressourcer understøtter udfoldelsen af formålet. Nogle af disse ressourcer klassificeres som aktiver i den regnskabsmæssige balance. Universitetets drift, herunder tilvejebringelse af aktiver, muliggøres af universitetets finansielle struktur. Den finansielle struktur klassificeres også som passiver i den regnskabsmæssige balance.

Strategien for finansiel risikostyring fastlægger rammerne for den daglige ledelses forvaltning af aktiver og den finansielle struktur. Rammerne sættes med henblik på at sikre, at aktiver og den finansielle struktur bliver til størst mulig gavn for universitetets formål under hensyntagen til risici.

2. Overordnede rammer

Universitetsloven fastslår i §21, at universitetet disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af tilskud, indtægter og kapital under ét. Det fremgår af lovens §10 stk. 3, at bestyrelsen skal forvalte universitetets midler sådan, at de bliver til størst mulig gavn for dets formål.

Foruden Universitetsloven er nærværende strategi fastlagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1976 af 13. december 2020 om 'Optagelse af lån mv. og om strategi for finansiel risikostyring ved institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriets område' og de af ministeriet fastlagte retningslinjer for udarbejdelse af strategi for finansiel risikostyring.

Strategien og dens efterlevelse skal til enhver tid respektere gældende love, bekendtgørelser og universitetets vedtægt.

3. Finansiel struktur

3.1 Egenkapital

Egenkapitalen er et centralt element i den finansielle struktur og muliggør, at universitetets aktiviteter og ressourcer kan tilrettelægges med et langsigtet fokus. Egenkapitalen muliggør, at indtægter og omkostninger i et kalenderår ikke nødvendigvis skal balancere. Dermed er egenkapitalen en stødpude, som sikrer økonomisk rum til at kunne:

- Fastholde en langsigtet disponering af ressourcer og aktiviteter samtidig med, at der afholdes periodeafgrænsede engangsomkostninger til strategiske satsninger.

- Absorbere kortperiodiske udsving i det regnskabsmæssige resultat som følge af de usikkerheder, som følger med universitetsdrift, herunder eksterne stød og politiske reformer.

Målsætningen for egenkapitalens størrelse fastsættes til 10 pct. af de samlede indtægter i et regnskabsår, med en nedre grænse på 7,5 pct.. Rammen er eksklusive evt. gælds-breve fra staten.

Egenkapitalens udvikling skal planlægges gennem den årlige budgettering for en fire års-periode, og der skal følges op på egenkapitalens udvikling i universitetets løbende økonomiopfølgning.

3.2 Gælds niveau

Universitetet har ved indgangen til strategiens gyldighedsperiode ingen rentebærende gæld.

Universitetet skal tilrettelægge sin aktivitet og sin finansiering af aktiverne, så det ikke er nødvendigt at optage rentebærende lån; dog undtaget kreditfaciliteter relateret til likviditetsberedskabet, jf. nærmere i afsnit 4.3.2.

Hvis der i strategiens gyldighedsperiode opstår en situation, hvor det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at optage rentebærende gæld, skal beslutning herom træffes i bestyrelsen. Den afledte renterisiko skal være belyst i beslutningsgrundlaget.

Bestyrelsesformanden og mindst et øvrigt bestyrelsesmedlem kan i tilfælde, hvor en situation ikke kan afvente førstkommende, ordinære bestyrelsesmøde, godkende låntagning op til 3 pct. af indtægterne. Bestyrelsen orienteres herom ved førstkommende ordinære bestyrelsesmøde.

4. Aktiver

4.1 Anlægsaktiver

4.1.1 Bygninger og grunde

Universitetet ejer af historiske årsager enkelte bygninger og grunde, men kan ikke erhverve nye uden særskilt bevillingsmæssig hjemmel.

Bygningsmæssige dispositioner kræver jf. Universitetsloven godkendelse af bestyrelsesformand og mindst et bestyrelsesmedlem.

4.1.2 Øvrige anlægsaktiver

Større anskaffelser er nødvendige i relation til universitetets formål. Anskaffelser over en af staten fastlagt - beløbsgrænse skal regnskabsmæssigt aktiveres og omkostningsføres over en årrække. Anskaffelserne påvirker universitetets likvide situation og binder en del af det regnskabsmæssige råderum i form af afskrivninger i en årrække efter ibrugtagning af aktivet.

Anskaffelser skal derfor foretages under hensyntagen til påvirkningen af det regnskabsmæssige og likviditetsmæssige råderum i aktivets økonomiske levetid.

Bestyrelsen godkender årligt et budget for en fire års-periode, som indeholder et budget for anskaffelser, og hvor afskrivningerne er indeholdt i resultatopgørelsesbudgettet.

4.2 Finansielle aktiver

4.2.1 Deposita

I forbindelse med indgåelse af lejemål for bygninger og lokaler kan universitetet stille depositum inden for rammerne af sædvanlige markedsvilkår.

4.2.2 Kapitalandele

Universitetet tager som udgangspunkt ikke medejerskab i spin-out-virksomheder baseret på opfindelser skabt på universitetet. Universitetet kan dog vælge at tage medejerskab i de tilfælde, hvor det vurderes hensigtsmæssigt – og hvor det er ønsket fra forskere og/eller investorer. Ejerskabet vil da som udgangspunkt omfatte en begrænset andel af virksomheden og derved begrænse risikoen for universitetet.

Universitetsledelsen godkender nærmere rammer herfor i Sigtelinjer for kommercialisering – Aarhus Universitet. Hvor et ejerskab involverer kapital fra AU, eller hvor ejerskabet vedrører en bestemmende del af virksomheden, ligger mandatet og tegningsretten ved rektor eller en af rektor bemyndiget leder.

Værdiansættelsen af kapitalandele foretages forsigtigt. Ved indgangen til strategiens gyldighedsperiode har universitetet kapitalandele i fire selskaber med en samlet værdiansættelse på under 1 mio. kr.

4.2.3 Andelsbeviser

Universitetet kan erhverve andelsbeviser i andelsselskaber, hvor et andelsbevis er en forudsætning for at kunne handle med disse virksomheder. Ved fusionen med Dansk Jordbrugsforskning i 2007 overtog universitetet andelskapital/indskud i andelsselskaber inden for dette forskningsfelts aktivitetssfære.

Ved indgangen til strategiens gyldighedsperiode ejer universitetet andele i syv andelsvirksomheder med en samlet værdiansættelse på 2,6 mio. kr.

Mandat og tegningsret for erhvervelse af andelsbeviser ligger ved rektor eller en af rektor bemyndiget leder.

4.3 Omsætningsaktiver

4.3.1 Tilgodehavender

Universitetets tilgodehavender består primært af endnu ikke afregnet igangværende tilskudsaktivitet og tilgodehavender vedr. salg af varer og tjenesteydelser.

Universitetet skal tilrettelægge sin aktivitet under hensyntagen til risici knyttet hertil, jf. nærmere i afsnit 5.3.

4.3.2 Likviditetsberedskab

De likvide beholdninger skal holdes tilstrækkelige til at understøtte den løbende aktivitet.

I universitetets løbende drift er der udsving i ind- og udbetalinger hen over en måned, et kvartal og et regnskabsår. Det er et fast mønster, at årets finanslovsbevilling indbetales i 1/12-rate ca. én uge før et månedsskifte, og at den månedlige udbetaling af løn sker på sidste bankdag. Det er derfor naturligt, at likviditetsbeholdningen øges op til et månedsskifte og reduceres betydeligt, når månedsskiftet nås. Det er ligeledes et fast mønster, at mange huslejebetalinger falder hver tredje måned. I de måneder er likviditetsbehovet særligt stort.

Likviditet, der overstiger den løbende aktivitets behov, anbringes til ekstern kapitalforvaltning, jf. nærmere nedenfor i afsnit 5.3.3. Samtidig er det ikke hensigtsmæssigt at udtage likviditet fra kapitalforvaltning af kortsigtede likviditetshensyn, da dette forøger risikoen for at realisere tab på værdipapirporteføljen eller omkostninger til rebalancering af porteføljen.

Målsætningen sættes derfor til, at likviditeten som udgangspunkt maksimalt bør udgøre 200 mio. kr. ultimo måneden.

Som yderligere redskab til at sikre understøttelse af den løbende aktivitet kan universitetet etablere en kreditfacilitet på maksimalt 100 mio. kr.

Universitetet skal løbende overvåge likviditeten, herunder foretage løbende likviditetsestimering.

4.3.3. Anbringelse af overskydende likvide midler

Likviditet, der overstiger det operationelle behov, skal anbringes til ekstern kapitalforvaltning. De nærmere rammer herfor er fastlagt i universitetets investeringspolitik, som godkendes af bestyrelsen.

5. Risici

5.1 Renterisiko

Universitetet har renterisiko ved placeringen af overskydende likvide midler i værdipapirer, jf. afsnit 4.3.3, der sætter rammerne herfor. Desuden kan universitetet påtage sig renterisiko relateret til en operationel kreditfacilitet, jf. afsnit 4.3.2 eller optagelse af rentebærende gæld, jf. afsnit 3.2.

5.2 Modpartsrisiko

Det er obligatorisk for universitetet at bruge Statens Koncernbetalinger, hvilket minimerer modpartsrisikoen. Andre finansielle samarbejdspartnere til fx kapitalforvaltning skal af Finanstilsynet have status som systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI).

5.3 Kreditrisiko

Universitetet skal reducere risikoen for tab som følge af, at modparter eller debitorer helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelse over for Aarhus Universitet. Det gøres ved at:

- Stille krav om sikkerhedsstillelse ved forudbetalinger til leverandører gennem troværdige finansielle institutioner ved større indkøb, hvor leverandøren kræver forudbetaling
- Tilsikre et cash flow på samarbejdskontrakter med andre end danske offentlige parter, danske private fonde og EU, som ikke eksponerer universitetet for kreditrisiko i væsentlig grad
- Systematisk følge op på forfaldne tilgodehavender.

5.4 Valutarisiko

Med henblik på at afbøde valutarisiko kan universitetet vælge at indgå terminsforretninger for afdækning af ind- og udgående betalinger i fremmed valuta, herunder vedrørende samarbejdsaftaler og væsentlige indkøb af varer og tjenesteydelser.

6. Anvendelse af uafhængig rådgivning

Forud for ændringer i nærværende strategi og/eller finansielle samarbejdspartnere skal universitetets ledelse drøfte behovet for anvendelse af uafhængig rådgivning med bestyrelsesformanden.

7. Ansvar og revidering

Bestyrelsen fastlægger universitetets strategi for finansiell risikostyring. Universitetsdirektøren er overordnet ansvarlig for udmøntning og efterlevelse af strategien med delegation til vicedirektøren for Økonomi.

Bestyrelsen reviderer strategien ordinært i 2027 og derefter hvert tredje år.

8. Rapportering

Rammerne for strategi for finansiell risikostyring rapporteres løbende i universitetets årsrapport. Der rapporteres derfor ikke særskilt om strategiens overholdelse.